

Remissyttrande

Datum 2018-03-20

Diarienummer RS 2018-00631

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm**Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner (SOU 2018:02)**

Västra Götalandsregionen (VGR) lämnar följande synpunkter på regeringens förslag till stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner.

Sammanfattning

VGR tillstyrker utredningens föreslagna lagändringar i syfte att åstadkomma ett modernt straffrättsligt skydd för blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner. Enligt förslaget förs ett nytt brott med benämningen blåljussabotage in i brottsbalken. VGR delar uppfattningen att det i nuvarande lagstiftning saknas ett heltäckande och adekvat straffrättsligt skydd mot angrepp på blåljuspersonal. Vidare föreslås en straffhöjning för grovt våld eller hot mot tjänsteman samt en ny straffskärpningsgrund som innebär att domstolen ska se särskilt allvarligt på fall där någon angripits i eller med anledning av dennes yrkesutövning. VGR tillstyrker såväl föreslagen straffhöjning som straffskärpningsgrund. Förslagen utgör en tydlig signal om behovet av att skapa trygghet och säkerhet för samtliga yrkeskategorier och medarbetare.

Utredningen är omfattande och VGR begränsar sig i detta yttrande till ett fåtal resonemang och synpunkter som handlar om:

- a) En utvidgad kriminalisering av angrepp på blåljusverksamhet
- b) Översyn av straffskalorna avseende brotten i 17 kap. brottsbalken
- c) En ny försvårande omständighet förs in i 29 kap. 2 § Brottsbalken
- d) Övriga synpunkter

En utvidgad kriminalisering av angrepp på blåljusverksamhet

Verksamhetsrepresentanter för ambulanssjukvården i VGR välkomnar förslaget och ser positivt på en utvidgad kriminalisering av angrepp på ambulanssjukvårdens verksamhet. Då angrepp på blåljuspersonal i många avseenden kan liknas vid en form av sabotage instämmer VGR i brottsrubriceringen blåljussabotage. VGR instämmer även i att en sträng straffskala betonar hur allvarligt dessa angrepp ska bedömas straffrättsligt. Precis som utredarna själva nämner vill VGR dock betona vikten av fler och bredare åtgärder än enbart straffrättsliga för att komma till rätta med problematiken kring angrepp på blåljusverksamhet.

Blåljussabotage ska enligt utredningens förslag omfatta samtliga handlingar som hindrar eller försenar blåljuspersonalens utförande av uppdraget och ska således utöver angrepp på personer även omfatta angrepp mot hundar och hästar, stölder i ambulanser och skadegörelse av fordon. Straffansvar uppkommer således oavsett om angreppet riktar sig mot person eller egendom. VGR välkomnar att det nya brottet blåljussabotage möjliggör att beakta samtliga omständigheter och konsekvenser av det brottsliga angreppet i ett sammanhang.

Översyn av straffskalorna avseende brotten i 17 kap. brottsbalken

VGR tillstyrker de föreslagna lagändringarna.

En ny försvårande omständighet förs in i 29 kap. 2 § Brottsbalken

VGR tillstyrker utredningens förslag att införa en straffskärpningsregel för samhällsviktiga funktioner där det föreligger en risk för att personalen ska utsättas för hot eller våld i sin yrkesutövning. VGR bedriver en sådan synnerligen samhällsviktig sjukvårdsverksamhet där angivna risker finns. Förslaget utgör en tydlig signal om behovet av att skapa trygghet och säkerhet för samtliga yrkeskategorier och medarbetare. Domstolarna får med den föreslagna bestämmelsen en ökad möjlighet att skärpa straffen. Särskilt allvarligt är om våld eller hot använts i syfte att tvinga den angripne att i sin yrkesutövning handla på ett visst sätt. Dessa förslag ger sammanfattningsvis möjlighet till ett utökat skydd för andra än enbart blåljuspersonal och kan bidra till att öka tryggheten och säkerheten för personal vid sjukhus och vårdinrättningar.

Övriga synpunkter

VGR konstaterar att det förekommer generaliserande skrivningar om utsatta områden och gängkriminalitet i utredningen på sätt som kan uppfattas som stigmatiserande. VGR ser därför gärna inför en eventuell proposition att dessa skrivningar omarbetas så att de genomsyras av principer om värdighet, jämlikhet och icke-diskriminering i enlighet med internationella konventioner om mänskliga rättigheter.

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Johnny Magnusson
Regionstyrelsens ordförande

Ann-Sofi Lodin
Regiondirektör